

Tiedekunta/Osasto Fakultet/Sektion – Faculty Oikeustieteellinen tiedekunta		Laitos/Institution– Department Finanssioikeus			
Tekijä/Författare – Author Hannu Huotilainen					
Työn nimi / Arbetets titel – Title Joukkovelkakirjalainojen verotus ja verosuunnittelu yksityishenkilöiden sijoitustoiminnassa					
Oppiaine /Läroämne – Subject Finanssioikeus					
Työn laji/Arbetets art – Level Pro-gradu -tutkielma		Aika/Datum – Month and year Syyskuu 2013		Sivumäärä/ Sidoantal – Number of pages VII + 60	
Tiivistelmä/Referat – Abstract					
<p>Joukkovelkakirjalainojen markkinoiden kehittymisen myötä joukkovelkakirjamuotoinen rahoitus on kasvanut Suomessa huomattavasti viime vuosien aikana. Erityisesti yrityksille joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskusta on kehittynyt merkittävä vieraan pääomanehdoisen rahoituksen väline. Joukkovelkakirjalainoihin kohdistuvan sijoitustoiminnan näkökulmasta on kuitenkin ongelmallista, että Suomen lainsäädännössä ei säädetä kootusti ja kattavasti joukkovelkakirjalainojen verotuksesta, vaan joukkovelkakirjalainoista saatavien tuottojen verotus riippuu usean eri lain yksittäisistä säännöksistä. Tämän johdosta joukkovelkakirjalainojen verotukseen liittyy useita tulkinnanvaraisia tilanteita.</p> <p>Tässä tutkielmassa selvitetään, missä tilanteissa joukkovelkakirjalainoista saataviin korkotuloihin sovelletaan lakia korkotulon lähdeverosta ja milloin puolestaan tuloverolakia, sekä milloin tulevat sovellettaviksi tuloverolain säännökset luovutusvoitoista ja luovutustappioista. Tutkielmassa esitetään yksityiskohtaisesti näiden säännösten ominaisuuksia ja millainen merkitys näiden säännösten soveltumisella on erityisesti sijoittajan verotuksen näkökulmasta. Tutkielmassa selvitetään myös, millaisia verosuunnittelumahdollisuuksia sijoittajalla on sijoitus päätöstä tehdessään ja myöhemmin sijoituksen aikana.</p> <p>Tutkielmassa käydään läpi kolmea eri tekijää, jotka kaikki vaikuttavat sovellettaviksi tuleviin säännöksiin. Verokohteluun vaikuttaa ensinnäkin joukkovelkakirjalainain tyyppi, eli se onko kyseessä tavallinen, nollakorkoinen, indeksisidonnainen, vai nimellisarvostaan poikkeavaan kurssiin merkitty joukkovelkakirjalaina. Toiseksi joukkovelkakirjalainojen verotukseen vaikuttavat arvopaperimarkkinain säännökset yleisölle tarjomaisesta ja esitteen julkistamisvelvollisuudesta. Kolmanneksi tutkielmassa tarkastellaan kansainvälisten tilanteiden merkitystä verokohtelulle.</p> <p>Korkotulojen verokohtelun osalta tutkimustuloksissa havaittiin esimerkiksi, miten joukkovelkakirjalainasta saatu korkotulo on lähdeverotuksen sijasta poikkeuksellisesti tuloverolain piirissä mikäli lainalla on ulkomainen liikkeeseenlaskija tai mikäli lainasta ei ole laadittava arvopaperimarkkinain mukaista esitettä, minkä lisäksi nollakorkoisten lainojen maksama tuotto verotetaan tuloverolain mukaisesti, vaikka taloudellisessa mielessä kyse on korkotulosta. Luovutusvoitosäännösten soveltumisen osalta tulkinnanvaraisia kysymyksiä liittyy erityisesti nimellisarvostaan poikkeavaan kurssiin merkittyjen lainojen ja nollakorkoisten lainojen verotukseen. Sekä oikeuskäytännössä että oikeuskirjallisuudessa on esiintynyt erilaisia näkemyksiä siitä, tulisiko luovutusten yhteydessä saaduista suorituksista erotella luovutusvoitot ja koronluonteiset erät erikseen verotettaviksi, vai tulisiko suorituksia kohdella kokonaisuudessaan luovutusvoittona tai korkotuloina. Tutkimustuloksissa esitetään miten kunkin eri joukkovelkakirjalainatyyppin kohdalla luovutusvoitosäännöksiä on sovellettu.</p> <p>Vallitseva oikeustila, jossa joukkovelkakirjalainojen verokohtelu perustuu hajanaiseen oikeuskäytäntöön ja useaan samanaikaisesti sovellettavaksi tulevaan lakiin, tarjoaa sijoittajalle erilaisia verosuunnittelumahdollisuuksia, mutta joukkovelkakirjalainamarkkinoiden toimivuuden kannalta tilanne on ongelmallinen. Verotuksen selkeyttämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi lain tasolla tulisi säätää joukkovelkakirjalainojen luovutusvoitoista, sekä pohtia lähdeverotuksen tarkoituksenmukaisuutta joukkovelkakirjalainojen verotuksessa. Sijoittajan näkökulmasta lähdeverotuksen nykymuotoinen soveltaminen asettaa verotuksellisesti eriarvoiseen asemaan sekä erityyppiset joukkovelkakirjalainat että kotimaiset ja ulkomaiset liikkeeseenlaskijat.</p>					
Avainsanat – Nyckelord – Keywords Verotus, joukkovelkakirjalaina, verosuunnittelu, tuloverolaki, laki korkotulon lähdeverosta, arvopaperimarkkinainlaki, sijoitustoiminta, luovutusvoitto					
Säilytyspaikka – Förvaringställe – Where deposited					
Muita tietoja – Övriga uppgifter – Additional information					